

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 139/2023-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Lukášom Trojanom, advokátom, Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, proti uzneseniu Úradu inšpekčnej služby, útvaru ochrannej služby a prevencie, odboru ochrany a prevencie, oddelenia Západ ČVS: UIS-370/OISZ-2021 zo 17. januára 2022, uzneseniu Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 1 Kn 914/21/1100-16 zo 7. marca 2022 a upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/3 Gn 2023/21/1000-12 z 31. mája 2022, vedenej pod sp. zn. Rvp 1883/2022, a proti uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Pezinok, odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania ČVS: ORP-347/1-VYS-PK-2021 zo 4. marca 2022, uzneseniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/5 Gn 35/22/1000-7 z 22. apríla 2022 a upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/5 Gn 182/22/1000-5 z 22. júna 2022, vedenej pod sp. zn. Rvp 1983/2022, takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnými sťažnosťami doručenými ústavnému súdu 15. augusta 2022 a 26. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru uznesením Úradu inšpekčnej služby, útvaru ochrannej služby a prevencie, odboru ochrany a prevencie, oddelenia Západ (ďalej len „úrad inšpekčnej služby“) ČVS: UIS-370/OISZ-2021 zo 17. januára 2022, uznesením Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1 Kn 914/21/1100-16 zo 7. marca 2022 a upovedomením

Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/3 Gn 2023/21/1000-12 z 31. mája 2022 (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1883/2022) a uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Pezinok, odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) ČVS: ORP-347/1-VYS-PK-2021 zo 4. marca 2022, uznesením generálnej prokuratúry č. k. IV/5 Gn 35/22/1000-7 z 22. apríla 2022 a upovedomením generálnej prokuratúry č. k. IV/5 Gn 182/22/1000-5 z 22. júna 2022 (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1983/2022).

2. Plénum ústavného súdu uznesením č. k. Pls. ÚS 57/2022-6 z 23. novembra 2022 veci vedené na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1883/2022 a sp. zn. Rvp 1983/2022 spojil na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1883/2022.

3. Z ústavných sťažností a ich príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 29. júla 2021 trestné oznámenie z dôvodu možného spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona, trestného činu krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona a trestného činu krivej výpovede podľa § 346 Trestného zákona, ktorých sa mali dopustiť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorí ako svedkovia v rámci trestného konania vedeného Národnou kriminálnou agentúrou Prezídia Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pod ČVS: PPZ-72/NKA-BA2-2019 (ďalej len „trestné konanie [REDAKOVANÉ]“) uviedli nepravdu o tvrdeniach, ktoré sa dozvedeli od zosnulého [REDAKOVANÉ], a vyšetrovatelky v trestnom konaní [REDAKOVANÉ] dozorový prokurátor [REDAKOVANÉ] a špeciálny prokurátor [REDAKOVANÉ], ktorí mali ich svedecké výpovede ovplyvniť, naplánovať a koordinovať. Sťažovateľ v trestnom oznámení upriamil pozornosť na časové súvislosti vykonania výsluchov svedkov s podaním doplnenia podnetu ministerke spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerka spravodlivosti“) špeciálnym prokurátorom na podanie dovolania proti uzneseniu, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) prepustil sťažovateľa z väzby na základe jeho sťažnosti, a s tým súvisiace úsilie „produkovať“ dôkazy preukazujúce dôvody na kolúziu. Uvedené praktiky zároveň majú podľa jeho názoru vytvoriť naňho tlak, aby sa stal „kajúcnikom“.

4. Trestné oznámenie sťažovateľa adresované generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) a krajskej prokuratúre bolo rozdelené do viacerých samostatných konaní. Trestné oznámenie proti vyšetrovatelke Národnej kriminálnej agentúry bolo vyhodnotené ako žiadosť o preskúmanie postupu policajta a predložené dozorujúcemu prokurátorovi Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“). Časť trestného oznámenia týkajúca sa výsluchu svedka Makóa bola odmietnutá uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava III ČVS: ORP-721/1-VYS-B3-2021 z 24. októbra 2021. Následná sťažnosť sťažovateľa bola zamietnutá ako nedôvodná uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava III č. k. 1 Pn 1051/21/1103-10 z 5. januára 2022. Prokurátorka krajskej prokuratúry upovedomením č. k. 1 Kn 113/22/1100-5 z 20. apríla 2022 sťažovateľa informovala, že v postupe prokurátora nebolo identifikované žiadne pochybenie. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa podanú proti týmto rozhodnutiam orgánov činných v trestnom konaní ústavný súd odmietol uznesením č. k. III. ÚS 580/2022 z 27. októbra 2022.

5. Časť trestného oznámenia týkajúca sa výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] bola odmietnutá podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku napadnutým uznesením úradu inšpekčnej služby. Sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu bola ako nedôvodná zamietnutá napadnutým uznesením krajskej

prokuratúry. Generálna prokuratúra dospela v napadnutom upovedomení z 31. mája 2022 k záveru o nedôvodnosti žiadosti sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátora, keďže v jeho postupe ani v postupe vyšetrovateľky nebol zistený nezákonný postup.

6. Časť trestného oznámenia týkajúca sa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] bola odmietnutá napadnutým uznesením okresného riaditeľstva. Sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá napadnutým uznesením generálnej prokuratúry. Následne prokurátor generálnej prokuratúry napadnutým upovedomením z 22. júna 2022 odložil žiadosť sťažovateľa o preskúmanie postupu prokurátorky generálnej prokuratúry.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti napadnutému uzneseniu úradu inšpekčnej služby, uzneseniu krajskej prokuratúry a upovedomeniu generálnej prokuratúry z 31. mája 2022 podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť vedenú pod sp. zn. Rvp 1883/2022, keďže mu bolo odoprené jeho právo na inú právnu ochranu tým, že skutočnosti uvedené v jeho trestnom oznámení neboli riadne preverené a jeho trestné oznámenie bolo vybavené arbitrárne, čím zároveň došlo aj k porušeniu jeho práva na ochranu súkromia v súvislosti s nepravdivými a difamačnými tvrdeniami svedka [REDAKOVANÉ]. Prednáša tieto podstatné argumenty:

a) vyšetrovateľka preverovala skutočnosti uvedené v trestnom oznámení nedostatočne a dospela k arbitrárnemu, nesprávnemu a predčasnému záveru. Najmä sa nevyjadřila ani nevykonala žiadne dôkazy k možnému naplneniu trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Vo vzťahu k trestnému činu krivej výpovede a krivej prisahy sa uspokojila so všeobecnými prehláseniami [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Nepreverila existenciu motívu [REDAKOVANÉ] uviesť vo výpovedi nepravdu. Sťažovateľ sa nestotožňuje ani so záverom o nepodstatnosti výpovede pre jeho trestnú vec, keďže bola spôsobilá ovplyvniť rozhodnutie o väzobnom stíhaní sťažovateľa;

b) dozorovému prokurátorovi vyčíta, že jeho sťažnosť vybavil formalisticky, bez preskúmania jeho námietok a bez vykonania úkonu vo veci, poukazuje na jeho nedostatočný rozsah (4 odstavce);

c) nestotožňuje sa so spôsobom vybavenia jeho žiadosti nadriadeným prokurátorom, podľa ktorého vyšetrovateľka vykonala dostatok dôkazov a dozorový prokurátor náležite preskúmal jeho sťažnosť;

d) v súvislosti s porušením jeho práva na súkromie uvádza, že štát v jeho veci rezignoval na splnenie pozitívneho záväzku riadne preveriť jeho trestné oznámenie;

e) sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že [REDAKOVANÉ] nepozná a nikdy sa s ním nestretol, na načasovanie výsluchu [REDAKOVANÉ] v kontexte procesných úkonov v trestnom konaní [REDAKOVANÉ] (podnet na podanie dovolania ministerke spravodlivosti), účelom výpovede bola snaha podporiť dôvody na jeho väzobné stíhanie. Namieta rozdelenie trestného oznámenia do samostatných konaní, v dôsledku čoho nebolo neboli jeho tvrdenia obsiahnuté v trestnom oznámení (koordinovaný postup svedkov, vyšetrovateľky a prokurátorov) posúdené komplexne.

8. Proti napadnutému uzneseniu okresného riaditeľstva, uzneseniu generálnej prokuratúry a upovedomeniu generálnej prokuratúry z 22. júna 2022 podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť vedenú pod sp. zn. Rvp 1983/2022, keďže mu bolo odoprené jeho právo na inú právnu ochranu tým, že skutočnosti uvedené v jeho trestnom oznámení neboli riadne preverené a jeho trestné oznámenie bolo vybavené arbitrárne. Prednáša tieto podstatné argumenty:

- a) vyšetrovatel'ke vyčíta nesprávne zvolený postup (žiadosť o zbavenie mlčanlivosti podozrivých prokurátorov, ktorej nebolo vyhovené), nevykonanie žiadnych ďalších úkonov (výsluch podozrivých nemožno považovať za jediný možný dôkaz slúžiaci k prevereniu podozrení) a nesprávne vyhodnotenie správy [redacted] (sťažovateľ zdôrazňuje prepojenie [redacted] [redacted], v tom čase advokáta, na orgány činné v trestnom konaní);
- b) dozorová prokurátorka generálnej prokuratúry síce označila postup vyšetrovatel'ky za chybný, no samotný výrok vyhodnotila ako správny (z iných dôvodov), čím vytvorila neprípustnú diskrepanciu medzi výrokom a odôvodnením napadnutého uznesenia [v rozpore s § 189 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku]. Sťažovateľ považuje za neprípustné, aby dozorový orgán zhojil chyby podriadeného orgánu v odôvodnení vlastného rozhodnutia uvedením celkom iných dôvodov bez toho, aby rozhodnutie podriadeného orgánu zrušil a rozhodol vo veci sám alebo zrušil a podriadenému orgánu uložil, aby vo veci znovu rozhodol. Nesúhlasí so záverom, že prokurátori iba vykonávali svoje zákonné oprávnenia. Namietal aktívne zapojenie podozrivých prokurátorov do vytvárania a fabulácie dôkazov, nie iba ich vyhľadávanie, čo nebolo preverené z dôvodu nepochopenia podstaty jeho trestného oznámenia. Trvá na tom, že naňho bol vytváraný tlak tým, že mu zo strany orgánov činných v trestnom konaní bolo ponúknuté lepšie zaobchádzanie výmenou za spoluprácu. Závisí však iba na tom, ako ponuku vníma dotknutá osoba, či sa cíti pod nátlakom (sťažovateľ bol v tom čase zadržaný po realizácii prehliadky administratívnych priestorov a bolo proti nemu vznesené obvinenie). Nebola zisťovaná motivácia [redacted] ponúknuť, resp. sprostredkovať mu ponuku ani dôvod, prečo sa angažoval;
- c) sťažovateľ nesúhlasí s názorom generálneho prokurátora, že obe uznesenia tvoria jeden celok, resp. že nedostatky jedného môžu byť zhojené vydaním druhého uznesenia, každé uznesenie má spĺňať náležitosti vyžadované Trestným poriadkom samostatne. Zdôraznil dôvod odmietnutia trestného oznámenia vyšetrovatel'kou, ktorým bola nemožnosť hodnoverného preukázania, že išlo o trestný čin bez uskutočnenia výsluchu podozrivých prokurátorov, nie preto, že skutok nie je trestným činom. Nestotožňuje sa so záverom generálneho prokurátora, že správa [redacted] nenapĺňa skutkové znaky trestného činu marenia spravodlivosti, keďže nebolo prítomné násilie, hrozba násilia ani ťažká ujma. Na záver opakuje námietku nepochopenia podstaty trestného oznámenia, ktorým nenamietal spoluprácu orgánov činných v trestnom konaní, ale aktívnu participáciu podozrivých prokurátorov na vytváraní dôkazov, ktoré mali odôvodniť ďalšie trvanie väzby sťažovateľa;
- d) sťažovateľ zdôraznil načasovanie výsluchov v kontexte podnetu na podanie dovolania, ktoré vzbudzuje dôvodné podozrenie, že boli zinscenované v súčinnosti s podozrivými prokurátormi. Účelom výsluchov bola snaha podporiť dôvody na väzobné stíhanie sťažovateľa. Poukazuje na rozdrobenie jeho trestného oznámenia do jednotlivých konaní znemožňujúce komplexné posúdenie jeho podozrení.

III.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

9. Podstatou ústavných sťažností je namietané porušenie práv sťažovateľa označených v bode 1 tohto uznesenia napadnutými rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní, ku ktorému malo

dôjsť odmietnutím trestného oznámenia sťažovateľa bez náležitého preverenia všetkých relevantných skutočností.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením úradu inšpekčnej služby a napadnutým uznesením okresného riaditeľstva:

10. Jedným zo základných pojmových znakov ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, resp. podľa § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako prostriedku ochrany ústavou (alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou) zaručených základných práv alebo slobôd je princíp subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. III. ÚS 149/04). Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

11. Vo vzťahu k napadnutým rozhodnutiam úradu inšpekčnej služby a okresného riaditeľstva ústavný súd uvádza, že sťažovateľ proti nim podal riadne opravné prostriedky – sťažnosti, o ktorých bola oprávnená rozhodnúť krajská prokuratúra a generálna prokuratúra, a preto v danej veci nastupuje princíp subsidiarity, keď právomoci ústavného súdu na ochranu namietaného porušenia práv sťažovateľa predchádzala právomoc iných orgánov verejnej moci, ktoré bola nielen oprávnené, ale aj povinné poskytnúť ochranu právam sťažovateľa v prípade, že do týchto neoprávnene – neprípustne zasiahli vyšetrovatelky úradu inšpekčnej služby a okresného riaditeľstva, nad zákonnosťou postupu ktorých vykonávajú dohľad práve aj na účel zabránenia takýmto zásahom.

12. Za týchto okolností ústavný súd vyhodnotil ústavné sťažnosti sťažovateľa v tejto časti ako také, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, preto ich odmietol z dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajskej prokuratúry a napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry z 31. mája 2022 a napadnutým uznesením generálnej prokuratúry a napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry z 22. júna 2022:

13. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu krajskej prokuratúry a napadnutému uzneseniu generálnej prokuratúry žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátora krajskej prokuratúry a generálnej prokuratúry. Žiadosti boli vyhodnotené ako žiadosti podľa čl. 3 ods. 1 príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom konaní.

14. Ústavný súd pred samotným meritórnym prieskumom tejto časti ústavnej sťažnosti pre úplnosť uvádza, že akceptoval včasnosť podania ústavných sťažností, ktorú sťažovateľ odvíja od doručenia upovedomení generálnej prokuratúry o výsledku konania podľa príkazu generálneho prokurátora, a to vzhľadom na v súčasnosti na ústavnom súde prevládajúci názor (I. ÚS 250/2022, I. ÚS 100/2022, III. ÚS 197/2021 a pod.), že ak sťažovatelia postupujú v zmysle príkazu generálneho prokurátora (t. j. uplatnia ho) a po vyčerpaní tohto prostriedku nápravy sa obrátia na ústavný súd v lehote dvoch mesiacov od doručenia oznámenia o vybavení takého podnetu, potom ústavný súd ústavnú sťažnosť považuje za podanú v zákonnej lehote. Ak však v prípade, že sťažovatelia túto možnosť nevyužijú, vzhľadom na to, že nejde o opravný prostriedok, ktorý je zakotvený v zákone a jeho publikácia neprezumuje vedomosť sťažovateľov, ústavný súd nepovažuje ústavnú sťažnosť za predčasne podanú (obdobne nález č. k. III. ÚS 197/2021 z 29. júla 2021, bod 59 odôvodnenia).

15. Právo na začatie alebo vedenie trestného konania voči označenej osobe, napr. na základe podaného trestného oznámenia, nepatrí medzi základné práva a slobody a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv (II. ÚS 340/2014, II. ÚS 620/2016). Rovnako súčasťou tohto práva nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave. Oznamovateľ má právo byť oboznámený s opatreniami prijatými na základe jeho oznámenia a má tiež právo žiadať prokurátora o preskúmanie postupu vyšetrovateľa po podaní oznámenia. Procesným oprávneniam oznamovateľa (poškodenej osoby) však nezodpovedá aj povinnosť orgánov činných v trestnom konaní začať trestné konanie na základe jeho oznámenia. Inak povedané, právo na súdnu a inú právnu ochranu nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v trestnom konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa (III. ÚS 268/2022).

16. O porušení základných práv možno uvažovať len v prípade, ak by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľa pozornosť, ktorú vyžaduje zákon s tým, že ich skutkové a právne závery môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

17. V prejednávanej veci sťažovateľa však ústavný súd takéto porušenie neidentifikoval.

III.2.1. K uzneseniu krajskej prokuratúry a upovedomeniu generálnej prokuratúry z 31. mája 2022:

18. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti ústavnej sťažnosti z obsahu napadnutého uznesenia úradu inšpekčnej služby o odmietnutí trestného oznámenia sťažovateľa zistil, že trestné oznámenie (v časti týkajúcej sa výpovede svedka [REDAKOVANÉ]) bolo doplnené o uznesenie generálneho prokurátora č. k. IV/3Pz 29/1000-12 z 31. augusta 2021, výsluch podozrivého a vyjadrenie [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Bolo zistené, že výpoveď svedka obsahovala informácie, o ktorých sa dozvedel od [REDAKOVANÉ] po realizácii výsluchu v inej trestnej veci, pri ktorom boli prítomní aj [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorý túto skutočnosť potvrdili. Vyšetrovatelka uviedla, že svedok [REDAKOVANÉ] nemôže byť trestne zodpovedný za pravdivosť

či nepravdivosť obsahu informácií sprostredkovaných od [REDAKOVANÉ]. Tvrdenia sťažovateľa o koordinovanom a pripravenom postupe orgánov činných v trestnom konaní s cieľom jeho účelového stíhania a vyvíjania tlaku, aby sa stal „kajúčnikom“, neboli objektivizované. Rozhovor [REDAKOVANÉ] s [REDAKOVANÉ] nepredstavoval úkon trestného konania v zmysle Trestného poriadku, teda nemohol byť zdokumentovaný podľa § 58 Trestného poriadku, ale jeho cieľom bolo získať operatívne informácie. [REDAKOVANÉ] postupoval správne, keď tieto informácie ústne odovzdal vecne príslušným orgánom v trestnom konaní a boli následne zdokumentované v súvisiacom trestnom konaní na zápisnicu o jeho výsluchu. Okrem toho generálny prokurátor vo svojom rozhodnutí konštatoval, že z výpovede nevyplývajú žiadne skutočnosti relevantné pre posúdenie skutku v trestnom konaní [REDAKOVANÉ] preto okolnosti uvádzané [REDAKOVANÉ] neboli spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie vo veci. Konaním [REDAKOVANÉ] neboli naplnené objektívne ani subjektívne znaky v trestnom oznámení uvedených trestných činov, preto nebol je dôvod na postup podľa § 199 ods. 1, resp. § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

18.1. Sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu bola ako nedôvodná zamietnutá napadnutým uznesením krajskej prokuratúry, v ktorom prokurátor konštatoval, že vyšetrovateľ postupoval v súlade so zákonom a stotožnil sa s odôvodnením napadnutého uznesenia. Dodal, že ani trestné oznámenie, ani zabezpečené podklady nepreukazujú úmyselné uvedenie nepravdivej informácie podozrivým, pričom poukázal na to, že [REDAKOVANÉ] [vypočutí na úradný záznam podľa § 17a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Policajnom zbore“)] potvrdili, že podozrivému poskytol sporné informácie mimoprocesne [REDAKOVANÉ]. Trestný poriadok umožňuje vypočuť k trestnému oznámeniu len oznamovateľa, poškodeného a podozrivého, preto bolo namieste vyžiadať informácie podľa § 17a zákona o Policajnom zbore. Vo vzťahu k mimoprocesnému získaniu informácií prokurátor odkázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia. Doplnil, že orgán činný v trestnom konaní aj pri samostatnom posúdení predbežnej otázky môže vziať do úvahy jej vyhodnotenie iným orgánom a stotožniť sa s ním (k uzneseniu generálneho prokurátora).

18.2. Prokurátor generálnej prokuratúry v napadnutom upovedomení z 31. mája 2022 uviedol, že v trestnom konaní v štádiu pred začatím trestného stíhania nie je možné vypočuť svedka podľa § 17a zákona o Policajnom zbore, úradný záznam vyšetrovateľky má však charakter iného listinného dôkazu, ktorý je prípustný v rámci trestného konania, s odkazom na § 119 ods. 3 Trestného poriadku. Nemožno ho považovať za zápisnicu o podaní vysvetlenia podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku. V súvislosti s vyhotovením úradného záznamu nie je možné konštatovať nezákonný postup vyšetrovateľky, ktorá je oprávnená spísať ho. Generálny prokurátor konštatoval, že vyšetrovateľka mala dostatok dôkazov, na základe ktorých mohla vo veci rozhodnúť. Tvrdenia [REDAKOVANÉ] preukazovali, že skutok prebehol tak, ako to uviedol v zápisniciach o výpovediach.

19. Orgány činné v trestnom konaní trestné oznámenie sťažovateľa preverili, bol oboznámený s ich právnym názorom na jeho tvrdenie o spáchaní trestného činu krivého obvinenia, krivej výpovede, krivej prísahy i zneužitia právomoci verejného činiteľa. K sťažovateľovmu tvrdeniu, že výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] bola spôsobilá ovplyvniť rozhodnutie o jeho väzobnom stíhaní, ústavný súd v stručnosti dodáva, že zo samotného trestného oznámenia vyplýva, že zápisnica z výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] sa nestala súčasťou doplnenia dovolania proti rozhodnutiu najvyššieho súdu, ktorým bol sťažovateľ prepustený z väzby. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že sťažovateľ v trestnom oznámení argument o načasovaní a zinscovaní výsluchov

vyšetrovatelkami a prokurátormi spájal s cieľom podporiť dôvody kolúznej väzby, a tým vytvoríť na sťažovateľa tlak, aby spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní ako kajúcnik.

III.2.2. K uzneseniu generálnej prokuratúry a upovedomeniu generálnej prokuratúry z 22. júna 2022:

20. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia okresného riaditeľstva, ktorým bola odmietnutá časť trestného oznámenia sťažovateľa týkajúca sa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Vyšetrovatelka v úvode konštatovala vecnú a miestnu príslušnosť okresného riaditeľstva s odkazom na pracovisko dotknutých prokurátorov, Úrad špeciálnej prokuratúry v Pezinku. Tvrdenia sťažovateľa vyhodnotila len ako podozrenia a predpoklady, ktoré nie sú samy osebe spôsobilé začať trestné stíhanie vo veci. Požiadala preto o zbavenie mlčanlivosti podozrivých, no žiadosti nebolo vyhovené. Konštatovala, že bez výsluchu podozrivých nemožno objektívne preskúmať skutkové okolnosti ani hodnoverne preukázať správanie podozrivých prokurátorov. Dôkazná situácia by bola stále pochybná a viedla by k naplneniu zásady *in dubio pro reo*. K správe [REDAKOVANÉ] uviedla, že je koncipovaná vágne a z jej obsahu je zrejmé, že je ponechaná na zváženie sťažovateľovi, či bude alebo nebude spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní.

20.1. Sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá napadnutým uznesením generálnej prokuratúry. Prokurátorka konštatovala, že v predmetnej veci nebolo možné jednoznačne určiť miesto spáchania činu. Keďže ku koordinácii stratégie dokazovania mohlo dôjsť osobne aj telefonicky, preto došlo k určeniu miestnej príslušnosti podľa miesta pracoviska podozrivých. Za dôvodnú nepovažovala námietku sťažovateľa o možnej zaujatosti vyšetrovatelky. Prokurátori úradu špeciálnej prokuratúry pri výkone svojej pôsobnosti neprichádzajú do styku s vyšetrovatelmi okresného riaditeľstva, ale s vyšetrovatelmi národnej kriminálnej agentúry. S odkazom na § 230 a nasl. Trestného poriadku a príslušných ustanovení zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov uviedla, že [REDAKOVANÉ] ako dozorový prokurátor a [REDAKOVANÉ] ako jeho nadriadený prokurátor boli oprávnení rozhodovať o vyšetrovacích úkonoch a pokiaľ aktívne zasahovali do vyšetrovania, realizovali tým len svoju zákonnú právomoc. [REDAKOVANÉ] bol oprávnený oboznamovať sa so spisovým materiálom a usmerňovať vykonávanie dozoru, ako aj priebeh vyšetrovania. Preto, ak by aj koordinoval stratégiu dokazovania, trestného činu by sa nedopustil. Pokiaľ ide o správu [REDAKOVANÉ] z 2. decembra 2020, v tomto období pôsobil ako advokát, preto sa nemohol dopustiť trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Ani v prípade, že by išlo o sprostredkovanie ponuky na spoluprácu od orgánov činných v trestnom konaní, nešlo by o konanie zakladajúce trestnú zodpovednosť. Samotnú ponuku nie je možné považovať za nátlak. Prokurátorka zdôraznila, že orgány činné v trestnom konaní nie sú povinné po prijatí trestného oznámenia vypočúť podozrivú osobu, resp. vykonať akékoľvek iné úkony, ale môžu ich vykonať, ak ich považujú za potrebné. Keďže samotné trestné oznámenie neobsahovalo skutočnosti nasvedčujúce spáchaniu trestného činu, vyšetrovatelka postupovala správne, ak rozhodla o jeho odmietnutí aj bez doplnenia trestného oznámenia výsluchom podozrivých. Napriek nedostatkom odôvodnenia napadnutého uznesenia považovala jeho výrok za správny.

20.2. Prokurátor generálnej prokuratúry v napadnutom upovedomení z 22. júna 2022 uviedol, že v predmetnej veci neprichádzalo do úvahy určenie miestnej príslušnosti podľa § 17 ods. 1 Trestného poriadku podľa miesta spáchania trestného činu, pri ktorom sa uplatňuje príslušnosť daná

na výber, ale bolo potrebné postupovať podľa § 17 ods. 3 Trestného poriadku podľa pracoviska podozrivého. K námietke zaujatosti vyšetrovatelky konštatoval, že existencia sídla v totožnom meste nie je zákonný dôvod zaujatosti. K správe zaslanej [REDAKOVANÉ] správny záver prokurátorky doplnil tak, že nenapĺňa pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa ani marenia spravodlivosti, keďže zaslanie správy nemožno subsumovať pod žiadnu z alternatív objektívnej stránky tohto trestného činu (použitie či hrozba násillia alebo inej ťažkej ujmy). Doplnil, že v prípade záveru o nemožnosti subsumovať konanie obsiahnuté v trestnom oznámení pod žiadnu skutkovú podstatu je nemysliteľné, aby následne orgány činné v trestnom konaní rozoberali naplnenie či nenaplnenie zákonných znakov skutkových podstát jednotlivých trestných činov z osobitnej časti Trestného zákona. Etický kódex, na ktorého porušenie odkazoval sťažovateľ, nie je právnou normou upravujúcou právomoc prokurátora, ktorej porušením by mohlo dôjsť k výkonu právomoci spôsobom odporujúcim zákonu. Uviedol, že ďalšie preverovanie podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku nastane iba v prípade, ak po preskúmaní trestného oznámenia vyvstane potreba doplnenia ďalších informácií, a nie v prípade, ak policajti po preskúmaní trestného oznámenia dôjdu k záveru, že skutok uvedený v trestnom oznámení nebude môcť posúdiť ako trestný čin.

21. Vo vzťahu k podozreniu zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podozrivými prokurátormi bolo sťažovateľovi zo strany orgánov činných v trestnom konaní ozrejmene, prečo nebolo potrebné pristúpiť k ďalšiemu preverovaniu, ako aj spôsob, ako vyhodnotili postup podozrivých prokurátorov v priebehu trestného konania vo veci [REDAKOVANÉ] ako aj sťažovateľom predloženú správu [REDAKOVANÉ]. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa nezrušenia uznesenia vyšetrovatelky, iba doplnenia dôvodov prokurátorkou generálnej prokuratúry, ústavný súd iba v krátkosti uvádza, že v zmysle § 192 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa preskúmava iba správnosť výroku uznesenia. Nesprávnosť odôvodnenia uznesenia, pokiaľ je výrok správny, nemôže viesť k zrušeniu rozhodnutia podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku (porovnaj Čentěš, J., Kurilovská, L., Šimovček, I., Burda, E. a kol. Trestný poriadok I. § 1 – 195. Bratislava : C. H. Beck, 2021. s. 1152).

III.2.3. Záver:

22. Ústavný súd na záver pripomína, že sťažovateľ v trestnom oznámení argument o načasovaní a zinscenovaní výsluchov (aj výsluchu svedka [REDAKOVANÉ], zápisnica o ktorom nebola pripojená k doplneniu podnetu na podanie dovolania proti uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 4 Tost 53/2020 zo 7. januára 2021 o prepustení sťažovateľa z väzby) vyšetrovatelkami a prokurátormi spájal s cieľom podporiť dôvody kolúznej väzby, a tým vytvoril na sťažovateľa tlak, aby spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní ako kajúcnik. V tejto súvislosti je vhodné uviesť, že najvyšší súd dovolanie ministerky spravodlivosti odmietol a generálny prokurátor uznesením č. k. IV/3 Pz 29/21/1000-12 z 31. augusta 2021 uznesenie vyšetrovatelky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Prezídia policajného zboru Národnej kriminálnej agentúry ČVS: PPZ-72/NKA-BA2-2019 z 1. decembra 2020 o vznesení obvinenia sťažovateľovi zrušil.

23. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry v spojení s napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry z 31. mája 2022 ani napadnuté uznesenie generálnej prokuratúry v spojení s napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry z 22. júna 2022 nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a závery v nich vyslovené je nutné

považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nevidí dôvod v tomto prípade zasahovať (porovnaj III. ÚS 474/2016, III. ÚS 147/2016).

24. Vo vzťahu k sťažovateľovi ako oznamovateľovi trestného činu bol riadne splnený jeho zákonný nárok na to, aby sa orgány činné v trestnom konaní jeho podaním zaoberali a aby ho vybavili.

25. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nepovažuje postup krajskej prokuratúry a jej uznesenie ani postup generálnej prokuratúry a jej uznesenie a upovedomenie z 31. mája 2022 ani upovedomenie z 22. júna 2022 za odporujúce ústavno-právnym princípom zakotveným v čl. 46 ods. 1 ústavy.

26. Rovnako nebola zistená možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práva na súkromie podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru.

27. V zmysle rozhodovacej praxe ESĽP majú zmluvné štáty dohovoru povinnosť chrániť v dohovore zakotvené základné ľudské práva a slobody osôb, ktoré podliehajú ich jurisdikcii, pričom v nevyhnutných prípadoch majú na tento účel využiť aj prostriedky trestného práva. V takomto kontexte ESĽP v rozhodnutí zo 4. decembra 2003 vo veci M.C. proti Bulharsku (sťažnosť č. 39272/98) týkajúcom sa prípadu porušenia práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru judikoval, že aj keď je vo všeobecnosti na vôli zmluvných štátov dohovoru, akým spôsobom zaistia ochranu jednotlivcov pred zásahmi iných jednotlivcov do označeného práva, pokiaľ sú v hre základné hodnoty a aspekty súkromného života, musia zmluvné štáty využiť aj účinné trestnoprávne nástroje, a to nielen zakotvenie príslušných inštitútov a skutkových podstát v pozitívnom práve, ale tiež efektívne vyšetrovania a stíhanie v konkrétnej trestnej veci (III. ÚS 759/2017).

28. Ústavný súd už v minulosti v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že pozitívny záväzok štátu zabezpečiť efektívne rešpektovanie súkromia a rodinného života v zmysle čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 dohovoru môže implikovať požiadavku účinnej trestnoprávnej ochrany, najmä v prípade aktov dotýkajúcich sa telesnej a duševnej integrity jedinca a ďalších základných hodnôt a esenciálnych aspektov súkromného života. Pozitívny záväzok štátu v tomto smere môže zahŕňať aj požiadavku efektivity trestného vyšetrovania (III. ÚS 194/06). Účinnosť vyšetrenia závisí najmä od jeho dôkladnosti, rýchlosti, nezávislosti a nestrannosti.

29. Svedecká výpoveď ██████████ uskutočnená podľa ustanovení Trestného poriadku, ktorú sťažovateľ hodnotí ako nepravdivú či znevažujúcu, podľa ústavného súdu nedosahuje intenzitu zásahu do jeho telesnej či duševnej integrity zakladajúcu požiadavku účinnej trestnoprávnej ochrany v zmysle citovanej judikatúry.

30. Z čl. 6 ods. 1 dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [Dziedzic v. Poľsko, č. 50428/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“) z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers v. Švédsko, č. 11826/85, rozsudok ESĽP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierek v. Poľsko, č. 10675/02, rozsudok ESĽP z 21. 9. 2004, bod 48 a tiež II. ÚS 738/2016]. Pri namietaní porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje na okolnosť, že tento článok sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (II. ÚS 494/2014, IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 463/2020).

31. Z už uvedených dôvodov považoval ústavný súd ústavné sťažnosti v tejto časti za zjavne neopodstatnené a z toho dôvodu boli podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnuté.

32. Keďže ústavný súd ústavné sťažnosti sťažovateľa odmietol v celku, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavných sťažnostiach.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu